

Český telekomunikační úřad
Sokolovská 219
P. O. Box 02
225 02 Praha 025

Věc: Připomínky společnosti České Radiokomunikace a.s. k návrhu textu Vyhlášení výběrového řízení za účelem udělení práv k využívání rádiových kmitočtů pro zajištění sítí elektronických komunikací v kmitočtových pásmech 700 MHz a 3440–3600 MHz

NÁZEV NÁVRHU OPATŘENÍ KE KONZULTACI: návrh textu **Vyhlášení výběrového řízení** za účelem udělení práv k využívání rádiových kmitočtů pro zajištění sítí elektronických komunikací v kmitočtových pásmech 700 MHz a 3440–3600 MHz, Čj. ČTÚ-12 711/2020-613 / II. vyř.

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE DOTČENÉHO SUBJEKTU: **České Radiokomunikace a.s.**
se sídlem Skokanská 2117/1
169 00 Praha 6 - Břevnov
IČ 247 38 875

JMÉNO, PŘÍJMENÍ A FUNKCE OPRÁVNĚNÉ OSOBY: **Marcel Procházka**, ředitel regulace,
tel.: +420 242 417 305, e-mail:
m.prochazka@radiokomunikace.cz

DŮVĚRNOST POSKYTNUTÝCH INFORMACÍ: připomínky společnosti České Radiokomunikace a.s. **neobsahují obchodní tajemství a důvěrné informace**

České Radiokomunikace a.s.
Marcel Procházka
na základě plné moci

V Praze dne 04. 05. 2020

**PŘIPOMÍNKY SPOLEČNOSTI ČESKÉ RADIOKOMUNIKACE A.S. K NÁVRHU TEXTU
VYHLÁŠENÍ VÝBĚROVÉHO ŘÍZENÍ ZA ÚČELEM UDĚLENÍ PRÁV K VYUŽÍVÁNÍ
RÁDIOVÝCH KMITOČTŮ PRO ZAJIŠTĚNÍ SÍTÍ ELEKTRONICKÝCH KOMUNIKACÍ V
KMITOČTOVÝCH PÁSMECH 700 MHZ A 3440–3600 MHZ**

OBSAH:

1. PŘIPOMÍNKY K CÍLŮM AUKCE A PŘEDMĚTU VÝBĚROVÉHO ŘÍZENÍ.....	2
2. PŘIPOMÍNKY KE ZPŮSOBU STANOVENÍ VYVOLÁVACÍ A VÍTĚZNÉ CENY.....	5
3. PŘIPOMÍNKY K ZÁKLADNÍM PRINCIPŮM VÝBĚROVÉHO ŘÍZENÍ.....	6
4. PŘIPOMÍNKY K PODMÍNKÁM A ZÁVAZKŮM SPOJENÝM S UDĚLENÍM PRÁVA VYUŽÍVÁNÍ KMITOČTŮ	7
4.1. ROZVOJOVÁ KRITÉRIA.....	7
4.2. NÁRODNÍ ROAMING	7
5. PŘIPOMÍNKY KE KONKRÉTNÍM ČÁSTEM PODMÍNEK AUKCE:	11

1. Připomínky k cílům aukce a předmětu výběrového řízení

Vláda ČR i Český telekomunikační úřad (dále jen „Úřad“ nebo „ČTÚ“) se shodují, že je v zájmu spotřebitele vytvořit takové podmínky aukce, které by vedly ke zvýšení konkurenčního prostředí na mobilním trhu elektronických komunikací v ČR a snížení cen zejména za datové služby. I dle názoru Úřadu nelze dosáhnout tohoto cíle pouze závazky pro stávající operátory, ale je nezbytné vytvořit podmínky pro příchod nového infrastrukturního operátora, resp. „většího množství operátorů s různou mírou vlastní infrastruktury a rádiového spektra“. Úřad také zahájil analýzu relevantního trhu č. 5 - velkoobchodní trh přístupu k mobilním službám s cílem uložit na něm ex-ante regulaci, neboť má pochybnosti o efektivním fungování tohoto trhu. Přesto se domníváme, že jsou podmínky výběrového řízení nastaveny tak, aby primárně vedly k maximalizaci výnosu z aukce, ale neobsahují dostatečné incentivy pro vstup nového silného nezávislého operátora s celoplošnou působností a dostatečným vlastnictvím spektra, který by mohl situaci na trhu změnit (dále „plnohodnotný operátor“). Zejména jsme přesvědčeni, že – v souladu s podmínkami předchozí veřejné konzultace - je pro takového plnohodnotného operátora nezbytné vyhradit části spektra umožňující jeho nezávislou existenci, a to jak v pásmu 700 MHz, tak i v pásmu 3,5 GHz.

Z předložených podmínek výběrového řízení nejsou zřejmé důvody, proč Úřad od vyhrazení spektra pro Nového operátora ustoupil. Bez vyhrazení spektra v pásmu 700 MHz pro Nového operátora je ekonomicky zcela nereálné, aby tyto kmitočty získal nový operátor. Tudiž je velice nepravděpodobné, aby plnohodnotný operátor, který by mohl reálně naplnit cíle výběrového řízení, vůbec vznikl. Nastavené podmínky vedou k modelu s několika provozovateli lokálních 5G sítí zcela závislými na podmínkách a cenách národního roamingu stávajících mobilních operátorů – je zcela nereálné, aby za těchto podmínek mohl být deklarovaný cíl aukce naplněn.

Domníváme se tedy, že nově navržené podmínky jsou v přímém rozporu s deklarovaným záměrem posílení hospodářské soutěže na mobilním trhu a bez nového plnohodnotného operátora povedou v dlouhodobém horizontu k zakonzervování existujícího oligopolu na trhu mobilních služeb v ČR.

Návrh společnosti České Radiokomunikace a.s. (dále jen „CRA“):

- **Navrhujeme vyhrazení spektra pro Nového operátora v šířce 2x10 MHz v pásmu 700 MHz.**
- **Vyhrazení až 100 MHz v pásmu 3,4-3,6 GHz (formou opce nákupu za vyvolávací cenu pro vítěze aukce rezervovaného bloku 700MHz do maximální výše spektrálního limitu v pásmu 3,4-3,8 GHz), které by umožňovalo vznik zcela plnohodnotného infrastrukturního operátora, který by mohl rovnocenně konkurovat Současným operátorům.**
- **Nastavení spektrálního limitu v pásmu 700 MHz na 2x20MHz pro Nového operátora a 2x10 MHz pro Stávající operátory.**
- **Zachování navržených spektrálních limitů v pásmu 3,4-3,8 GHz na 60 MHz pro Současné operátory a 100 MHz pro Nového operátora.**

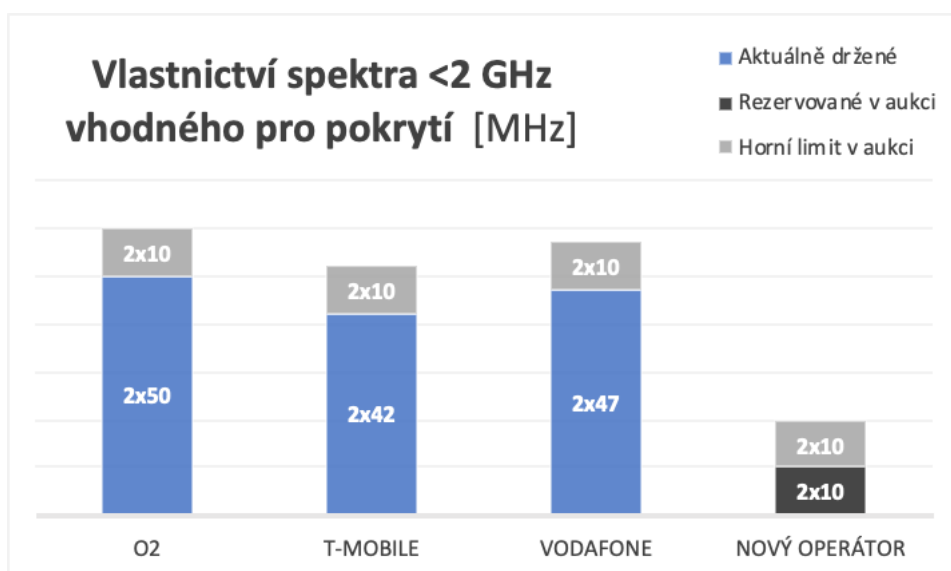
Odůvodnění:

Anglický regulátor Ofcom ve svém vyhlášení aukce rádiových kmitočtů 700 MHz a 3,6-3,8 GHz definuje¹ plnohodnotného a konkurenceschopného síťového operátora, jako společnost, která kontroluje velkoobchodní přístup k celonárodní rádiové přístupové síti, přičemž vyvíjí na své konkurenty efektivní tlak ve smyslu poskytování plnohodnotných služeb, konkurenceschopných cen, možnosti volby a inovací. Dále Ofcom věří, že je v nejvyšším zájmu spotřebitelů, aby na trhu existovali alespoň 4 plnohodnotní síťoví operátoři. Vytvoření jednoho nového silného infrastrukturního operátora s adekvátní spektrální výbavou by jednoznačně vedlo k adekvátnímu zvýšení konkurenčního prostředí a tlaku na Současné operátory na snížení cen pro koncové uživatele.

Kmitočty vhodné k pokrytí: Stávající operátoři drží každý přibližně 84-100 MHz (rozdělených do párových bloků) v pásmech pod 2 GHz vhodných k zajištění základního celoplošného pokrytí (konkrétně jde o pásma 800 MHz, 900 MHz a 1800 MHz, přičemž pásmo 1800 MHz bylo v ČR i ve světě používáno jak jako pásmo určené k základnímu pokrytí, tak jako kapacitní pásmo), přičemž každý svou síť obsluhuje přibližně 27-40 % zákazníků. Pro vytvoření plnohodnotného operátora, u kterého se očekává dosažení relevantního podílu na trhu tak, aby mohl na konkurenty vyvinout efektivní tlak ve smyslu poskytování plnohodnotných a cenově konkurenceschopných služeb, je zcela nezbytné zajistit dostatečné kmitočtové kapacity. Pokud by měl tento operátor držet celkové kapacity v rozsahu alespoň 10% celkových kapacit, potom by to v pásmo pod 2 GHz znamenalo alespoň 2x17 MHz spektra. Proto navrhujeme přímo vyhradit pro takového operátora alespoň 2x10 MHz v pokrývacím pásmu 700 MHz s tím, že by mu měl být nastaven spektrální limit 2x20 MHz (Stávajícím operátorům by musel být zachován navrhovaný limit 2x10 MHz).

¹ https://www.ofcom.org.uk/data/assets/pdf_file/0020/192413/statement-award-700mhz-3.6-3.8ghz-spectrum.pdf (body 4.8 a 4.9)

Současné a teoretické budoucí vlastnictví párového spektra vhodného k pokrytí je zachyceno v následujícím grafu:

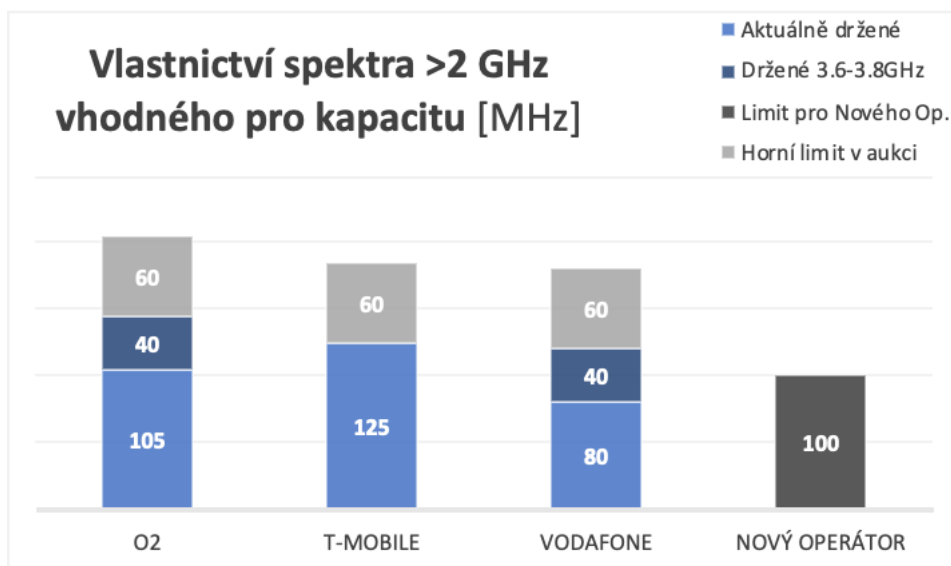

Obrázek 1 - Přehled situace s vlastnictvím párového spektra vhodného k pokrytí

Kmitočty vhodné pro kapacitu sítě: Současní operátoři dále vlastní celkem 120-145 MHz v kapacitních pásmech nad 2 GHz (2,1 GHz, 2,6 GHz a 3,7 GHz) a současné podmínky aukce, jak jsou navrženy Úřadem, by jim umožnily získat až dalších 60 MHz spektra. Pro vytvoření plnohodnotného infrastrukturního operátora je nezbytné, aby tento měl k dispozici srovnatelný objem kapacitního spektra umožňující konkurovat jak maximální rychlostí, tak kapacitou, a tudíž průměrnou dosažitelnou rychlostí na uživatele, zejména v oblastech s vysokou hustotou obyvatelstva, a to i v případě, že v úvodních letech bude disponovat menším počtem základnových stanic. Dostatečně široké pásmo mu umožní budovat síť s konkurenceschopnými náklady a parametry. Kmitočtové pásmo 3400-3800 MHz je klíčové pro 5G a v současné době tak naskýtá unikátní příležitost pro vznik plnohodnotného a konkurenceschopného infrastrukturního operátora. Zahraniční pilotní projekty a studie² ukazují, že pro co nejefektivnější využití bude třeba právě bloků o velikosti 100 MHz a více. Tím dostane Nový operátor konkurenční nástroj, kterým může vytvořit dostatečný tlak na stávající operátory a výrazně tak zvýšit konkurenční prostředí v ČR.

² https://www.rtt.lt/wp-content/uploads/2018/10/Nokia_5G_Deployment_below_6GHz_White_Paper_EN.pdf, https://www-file.huawei.com/-/media/CORPORATE/PDF/public-policy/public_policy_position_5g_spectrum.pdf (bod 3.1)

Současné a teoretické budoucí vlastnictví spektra vhodného pro kapacitu sítě je zachyceno v následujícím grafu:

Obrázek 2 - Přehled situace s vlastnictvím spektra vhodného pro kapacitu

Nevyčlenění kmitočtů v pásmu 700 MHz bude mít za následek zabránění spektra Stávajícími operátory, kteří již mají vybudované sítě, a proto si mohou dovolit zaplatit vyšší cenu než Nový operátor, který do svého obchodního plánu musí kromě ceny za kmitočty připočítat náklady na výstavbu infrastruktury. Pouze s pásmem 3,4-3,8 GHz není technicky možné vytvořit plnohodnotnou síť, která by byla schopna vytvářet dostatečnou konkurenční tlak na Stávající operátory nebo nezávisle nabídnout plnohodnotné mobilní služby. Stejně tak je nezbytné vyčlenění spektra v pásmu 3,4-3,6, které by umožnilo Novému operátorovi nabídnout výkonnostní parametry sítě, které by byly důstojným konkurentem Stávajícím operátorům. Jak už bylo zmíněno, pro tento účel je nezbytné, aby Nový operátor získal alespoň 100 MHz pro efektivní využití spektra. Vzhledem k současné situaci vlastnictví rádiových kmitočtů proto navrhuje rezervovat až 100 MHz pro Nového operátora v nabízeném pásmu 3,4-3,6 GHz s limitem 100 MHz celkem v pásmu 3,4-3,8 GHz a to formou opce na nákup tohoto spektra, pokud získá rezervovaný blok v pásmu 700 MHz (viz kapitola 3 Přípomínky k základním principům výběrového řízení).

2. Přípomínky ke způsobu stanovení vyvolávací a vítězné ceny

ČTÚ navrhuje minimální ceny vycházející z benchmarku aukcí spektra v pásmech 700 MHz, 800 MHz a 3,4-3,8 GHz v Evropě, kde jej dražili stávající operátoři. Z benchmarku byly navíc vyřazeny země, kde bylo spektrum nabídnuto za výrazně výhodnějších cen. Takovýto způsob stanovení minimální ceny sice maximalizuje výnos z aukce, ale prakticky znemožňuje vstup Nového infrastrukturního operátora, který by měl šanci zvýšit konkurenční prostředí, neboť ten je výrazně znevýhodněn proti Stávajícím operátorům, kteří již mají vybudované sítě, a tudíž jejich náklady na pokrytí území jsou výrazně nižší.

Návrh CRA:

- **Navrhujeme spolu s rezervací spektra pro Nového operátora zároveň zavést institut závěrečné slevy pro Nového operátora, podobně jako je návrhu podmínek aukce v Portugalsku³, kdy na bloky vydražené Novými operátory je po závěru aukce uplatněna sleva 25%**

Odůvodnění:

Nový operátor bude muset stavět kompletně novou infrastrukturu, jejíž cena se bude pohybovat v miliardách Kč a bude tak nákladově značně znevýhodněn oproti Stávajícím operátorům, kteří mají stávající infrastruktury již většinou investičně odepsané a náklady na výstavbu pokryli velmi nadprůměrnými maržemi v úvodních letech. Nový operátor se již bude pohybovat ve zcela jiném konkurenčním prostředí a jeho marže se dají očekávat výrazně nižší, proto lze naprosto předpokládat, že vysoká (netržní) cena spektra by se projevila v koncových cenách pro spotřebitele a došlo by tak ke zhoršení u jednoho z hlavních cílů aukce, kterým je snížení cen datových služeb pro koncové spotřebitele. V dokumentu „Best practice in mobile spectrum licencing“⁴ zmiňuje GSMA, že příliš vysoká „netržní“ rezervační cena způsobuje menší investice do sítí a vyšší ceny pro koncové spotřebitele. To platí dvojnásob pro situaci Nového operátora. Portugalský ANACOM s ohledem na cíle veřejného zájmu, které spočívají v podpoře větší hospodářské soutěže na trhu elektronických komunikací, přispění k zajištění toho, aby uživatelé získali maximální užitek z hlediska výběru, ceny a kvality služeb, podpory účinného a efektivního využívání rádiových kmitočtů, jakož i podpory sociální a územní soudržnosti, považuje ANACOM za nezbytné začlenit do aukce soubor opatření, která umožní dosažení rovnováhy mezi vytvořením podmínek, které by garantovaly vstup nových subjektů na trh a rozvojem existujících služeb. V této souvislosti za účelem vytvoření podmínek pro vznik nových hráčů, jež by měli pozitivní dopad na hospodářskou soutěž a konečné uživatele se ANACOM rozhodl rezervovat kmitočty pro nové účastníky a aplikaci slevy 25% na konečnou cenu kmitočtů získaných novými účastníky³. Bylo by tudíž velmi žádoucí replikovat tyto podmínky i v této aukci.

3. Připomínky k základním principům výběrového řízení

ČTŮ navrhuje formát souběžné více kolové aukce (SMRA), kde by se všechny bloky dražily současně. V případě, že je cílem aukce umožnit Novému operátorovi adekvátní zisk spektra v obou pásmech a umožnit tak vznik konkurenceschopného infrastrukturního operátora, je tento způsob aukce nevyhovující.

³ ANACOM - Autoridade Nacional de Comunicações, Portugalsko, Statement of reasons, Regulation of the Auction for the Allocation of Right of Use of Frequencies in the 700 MHz, 900 MHz, 1800 MHz, 2.1 MHz, 2.6 GHz and 3.6 GHz bands, <https://www.anacom.pt/render.jsp?contentId=1508701>

⁴ https://www.gsma.com/spectrum/wp-content/uploads/2016/11/spec_best_practice_ENG.pdf

Návrh CRA:

- **Navrhujeme, aby nejprve proběhla aukce pásma 700 MHz, kde by byl vyhrazen blok o velikosti 2x10 MHz pouze pro Nové operátory. Vítěz vyhrazeného pásma by poté obdržel opci k přednostnímu nákupu spektra v pásmu 3,4-3,6 GHz až do limitu 100 MHz v pásmu 3,4-3,8 GHz za vyvolávací cenu.**
- **V druhém kole by proběhla aukce zbývajících pásma 3,4-3,6 GHz.**

Odůvodnění:

Jak již bylo zmíněno výše, je pro zajištění plnohodnotné a konkurenceschopné spektrální vybavy Nového operátora nezbytné, aby tento Nový operátor získal adekvátní kmitočtový přiděl jak v pásmu 700 MHz, tak v pásmu 3,4-3,8 GHz. Vzhledem ke skutečnosti, že někteří noví operátoři již vlastní spektrum v pásmu 3,6-3,8 GHz, bylo by nemožné vyhradit například blok o velikosti 100 MHz v pásmu 3,4-3,6 GHz a současně zachovat stávající spektrální limity. Proto se nám jeví jako ideální vydražit nejprve spektrum v pásmu 700 MHz s blokem 2x10 MHz vyhrazeném pro Nového operátora, kde vítěz, který získá blok rezervovaný pro Nového operátora, s ním zároveň získá opci na nákup spektra v pásmu 3440 – 3600 MHz tak, aby doplnil své vlastnictví spektra v pásmu 3,6-3,8 GHz až na celkových 100 MHz. V následném druhém kole aukce by se všichni účastníci aukce mohli ucházet o zbývajících spektrum.

4. Přípomínky k podmínkám a závazkům spojeným s udělením práva využívání kmitočtů**4.1. Rozvojová kritéria**

Vzhledem k nejistotě ohledně uvolňování a předání kmitočtů by všechny lhůty uvedené v rozvojových kritériích neměly být uvedeny jako přesná data, ale v pevné lhůtě stanovené od nabytí právní moci přidělů kmitočtů. Dále s přihlédnutím k lepším fyzikálním vlastnostem propagace spektra v pásmu 700 MHz není důvod mít nižší ambici pokrytí území, než v současné době zajišťuje pásmo 800 MHz LTE, a tudíž navrhujeme zvýšit podmínku cílového pokrytí území.

Návrh CRA:

- **Navrhujeme, aby všechny lhůty uvedené v rozvojových kritériích byly uvedeny v pevných lhůtách od nabytí právní moci přidělů kmitočtů.**
- **V bodě 7.5.1.f) zvýšit závazek na pokrytí území pásmem 700 MHz na 75%**
- **V bodě 7.5.1.g) zvýšit závazek na pokrytí území pásmem 700 MHz na 95%**

4.2. Národní roaming

Národní roaming je stanoven po kratší dobu, než je délka platnosti přidělů rádiových kmitočtů. Je velmi pravděpodobné, že Nový operátor nebude efektivně schopen dosáhnout zcela stejného pokrytí jako Stávající operátoři, a rovněž že díky menšímu objemu držení spektra nebude schopen konkurovat kapacitně. Dále je závazek nabídky národního roamingu retroaktivně umožněn i držitelům dříve vyhrazených kmitočtů v pásmu 3,6-3,8 GHz, ač toto nebylo v podmínkách původního výběrového

řízení a některé subjekty, které se předešlého výběrového řízení neúčastnily, jsou nyní zásadně znevýhodněni. Navrhovaný národní roaming pro držitele pásma 700 MHz ve prospěch operátorů, kteří získali pásmo 3,6 - 3,8 GHz v předcházející aukci je diskriminační, představuje nepřímou státní podporu a dodatečně zpochybňuje soulad aukce v pásmu 3,7 GHz s požadavky autorizační směrnice č. 2002/20/ES (tj. souladu se zásadami nediskriminace, objektivit, transparentnosti a proporcionalit), jak podrobněji uvádíme níže v odůvodnění.

Návrh CRA:

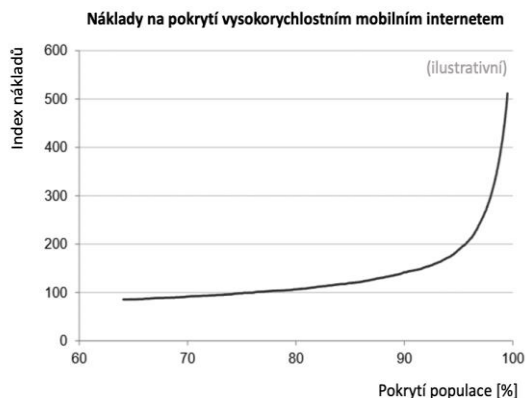
- **Navrhujeme, aby povinnost národního roamingu trvala po celou dobu platnosti přidělení rádiových kmitočtů.**
- **Navrhujeme, aby závazek národního roamingu mohli čerpat pouze držitelé přidělení z tohoto výběrového řízení, kteří nejsou Stávajícími operátory.**
- **Souhlasíme s metodikou výpočtu regulované ceny národního roamingu metodou uvedenou v návrhu a navrhujeme ji tak zachovat, s podmínkou dílčího doplnění v tom smyslu, aby u cen, které mohou být součástí obchodního tajemství, bylo možné použít nákladových vstupů vzešlých z mezinárodních benchmarků.**

Odůvodnění:

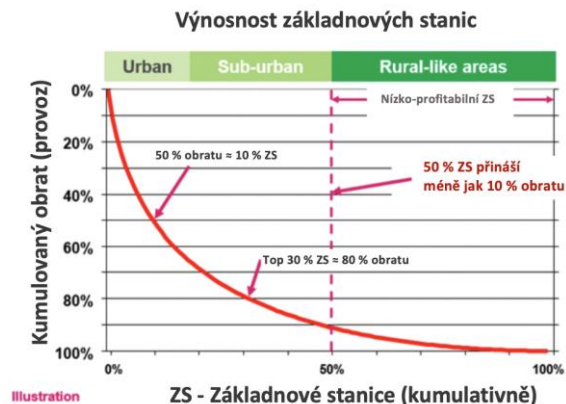
Náklady na výstavbu sítě jsou typicky rozděleny tak, že na pokrytí prvních 80 % populace připadá přibližně 50 % celkových nákladů na pokrytí 95% populace, a pro dokrytí na cílové množství 95 % populace pak tak připadá stejná výše nákladů (graf Náklady na pokrytí vysokorychlostním mobilním internetem⁵). Jednotkové náklady pokrytí nad 95 % poté dále prudce rostou. Zároveň spolu se stoupajícím pokrytím rychle klesá profitabilita základnových stanic (graf Výnosnost základnových stanic⁶). Současní operátoři již pokrývají až 99.6 % populace. Lze očekávat, že pro Nového operátora nebude ekonomicky rentabilní snažit se dosáhnout stejného pokrytí, a proto - pokud má nabízet konkurenceschopné pokrytí a ceny - bude nucen využívat národní roaming pro obsluhu posledních x % populace po celou dobu platnosti přidělení rádiových kmitočtů. Odstranění povinnosti národního roamingu je typicky nástrojem toho, aby byl nový operátor motivován k maximálnímu pokrytí území, resp. maximalizaci efektivního využití přidělených kmitočtů. S tímto nástrojem souhlasíme, nicméně jsme toho názoru, že cíl maximalizace pokrytí u Nového operátora již dostatečně garantují navržená rozvojová kritéria. Naopak pokud by operátorovi byl odepřen národní roaming po navrženém konci lhůty, vedlo by to k situaci, kdy lidé v méně obydlených oblastech na okraji pokrytí sítě Nového operátora by měli menší výběr, resp. nový operátor by při ztrátě možnosti národního roamingu mohl přijít o část existující zákaznické báze.

⁵ Oxera/Real Wireless, ComReg „Future of Mobile Connectivity in Ireland“

⁶ The ABC of Network Sharing, (Dr.Kim, 2014) <https://technoeconomyblog.com/2014/05/21/the-abc-of-network-sharing-the-fundamentals-part-i/>

Obrázek 3 - Ilustrativní náklady na pokrytí mobilním internetem

Obrázek 4 - Ilustrativní výnosnost základnových stanic

Navrhovaný národní roaming pro držitele pásma 700 MHz ve prospěch operátorů, kteří získali pásmo 3,6 - 3,8 GHz v předcházející aukci, je diskriminační, představuje nepřímou státní podporu a dodatečně zpochybňuje soulad aukce v pásmu 3,7 GHz s požadavky autorizační směrnice č. 2002/20/ES (tj. souladu se zásadami nediskriminace, objektivitu, transparentnosti a proporcionality). Dodatečně přidělený národní roaming představuje retroaktivní opatření, kterým Česká republika dodatečně zásadním způsobem rozšiřuje rozsah i hospodářskou hodnotu v minulosti vysoutěžených práv k využívání rádiových kmitočtů pro zajištění sítí elektronických komunikací v kmitočtovém pásmu 3,6 – 3,8 GHz. Proto je nutné posuzovat slučitelnost takového retroaktivního opatření s unijními pravidly, které upravují poskytování státní podpory, a to jako předběžnou právní otázku ještě před poskytnutím takové podpory (tzv. standstill obligation, povinnost pozastavení). Skutečnost, že k poskytnutí selektivní státní podpory držitelům práv v pásmu 3,6 – 3,8 GHz dle návrhu dojde nepřímo, prostřednictvím podmínek aukce, na povaze daného opatření nic nemění (unijní pravidla pro poskytování státní podpory se vztahují jak na přímou, tak i nepřímou státní podporu). Vedle toho považujeme navrhované opatření za neslučitelné se zákazem diskriminace, a to vzhledem k tomu, že dochází k dodatečnému a selektivnímu zvýhodnění výhradně stávajících držitelů práv v pásmu 3,7 GHz v podobě dodatečně přiznaného práva na národní roaming. Dodatečné selektivní zvýšení hospodářské hodnoty v minulosti vysoutěžených práv v pásmu 3,6 – 3,8 GHz rovněž zásadním způsobem zpochybňuje to, že aukce v pásmu 3,7 GHz probíhala na základě otevřených, objektivních, transparentních a ne-diskriminačních a přiměřených postupů ve smyslu autorizační směrnice č. 2002/20/ES. V podmínkách aukce pásma 3,6 - 3,8 GHz nebyla možnost národního roamingu definována a pro řadu subjektů na trhu to mohl být důvod, proč se aukce neúčastnili.

Dále uvádíme, že je nezbytné, aby zejména v počátku byl jednoznačný tlak na stanovení férové ceny roamingu tak, aby nemohlo docházet k margin squeeze. Jsme názoru, že metodika, tak jak je popsána v návrhu podmínek toto rámcově splňuje. Navrhovali bychom však doplnění metodiky v tom smyslu, že v případě sporu má Nový operátor možnost revize metodiky a cen uvedených Stávajícím operátorem a předložit aktuální ceny a mezinárodní benchmarky pro určení nákladových vstupů, které by z hlediska Stávajícího operátora poskytujícího národní roaming mohly být obchodním tajemstvím.

5. Připomínky ke konkrétním částem podmínek aukce:

S ohledem zejména na skutečnost, že formát tabulky neumožňuje doplnit připomínky v podobě grafů a zároveň s ohledem na to, že by delší textové odůvodnění činilo tabulku nepřehlednou, je pro pochopení a dokreslení uplatněných připomínek ve formě tabulky nutné se seznámit s obsahem částí 1 až 4 tohoto materiálu, které jsou nedílnou součástí připomínek společnosti CRA.

Č.	KAPITOLA	ŘÁDKY	PŘIPOMÍNKA	ODŮVODNĚNÍ	NÁVRH ZMĚNY
1.	1 VÝCHODISKA VÝBĚROVÉHO ŘÍZENÍ (f)	96-101	Společnost CRA upozorňuje na stanovisko ÚOHS	ÚOHS uvádí, že je žádoucí příchod Nového operátora, který by mohl pozitivně přispět k rozvoji hospodářské soutěže. Podmínky aukce ale nejsou nastavené tak, aby adekvátně umožňovaly vstup Nového operátora, který by mohl vlastnit takový rozsah kmitočtů, aby byl konkurenceschopný.	Upravit podmínky aukce tak, aby umožňovala vstup Nového operátora, který by mohl získat plnohodnotný rozsah rádiového spektra v kmitočtových pásmech 700 MHz a 3440–3600 MHz a tím se stát plnohodnotným infrastrukturním konkurentem nezávislým na Stávajících operátorech.
2.	1 VÝCHODISKA VÝBĚROVÉHO ŘÍZENÍ (h)	115-119	Společnost CRA upozorňuje na usnesení vlády České republiky	Vláda ČR doporučila Úřadu akcentovat podmínky vedoucí ke snížení ceny mobilních dat pro koncové spotřebitele a nastavit atraktivní podmínky pro větší množství operátorů. Jsme toho názoru, že vstup Nového operátora, by jednoznačně vedl ke snížení cen, ale bohužel podmínky aukce toto doporučení nereflektují.	Upravit podmínky aukce tak, aby umožňovala vstup nového plnohodnotného celonárodního operátora, který by přispěl ke konkurenci na trhu a tím ke snížení cen mobilních dat pro koncové spotřebitele.
3.	2.1 Stanovené cíle Výběrového řízení a 2.2.1 Východiska pro aplikaci nástrojů	139 a 149-152 a 156-204	Společnost CRA upozorňuje na jasně definovaný cíl aukce, kterým je prohloubení	Příchod Nového operátora, by jednoznačně vedl k dosažení cíle prohloubení hospodářské soutěže v oblasti elektronických	Změna podmínek aukce tak, aby se soustředila na zvýšení konkurence na trhu elektronických komunikací, a

	podpory prohloubení hospodářské soutěže		hospodářské soutěže v oblasti elektronických komunikací a očekávaný pozitivní přínos v důsledku působení nového síťového operátora. Že dle názoru Úřadu nelze dosáhnout tohoto cíle pouze závazky pro Stávající operátory, ale je nezbytné vytvořit podmínky pro příchod nového infrastrukturního operátora.	komunikací. Dosáhnout plnohodnotné konkurence na infrastrukturní úrovni, lze pouze vyčleněním dostatečného objemu rádiových kmitočtů jak v pásmu pod 700 MHz, tak v pásmu 3440-3600 MHz, jež by umožnily dosáhnout konkurenceschopného pokrytí i kapacity a špičkových rychlostí.	to formou vyhrazení spektra v pásmech 700 MHz a 3440–3600 MHz pro Nového operátora.
4.	2.2.1 Východiska pro aplikaci nástrojů	210-223	Společnost CRA považuje podmínky pro umožnění získání rádiových kmitočtů ze strany nových síťových operátorů za zcela nedostatečné a neumožňující následnou konkurenceschopnost těchto operátorů. V nástrojích pro zvýšení hospodářské soutěže zcela chybí jakýkoli stimul pro zájemce o nového plnohodnotného operátora, který bude nezbytně potřebovat rádiové kmitočty v pásmech 700 MHz a zároveň i 3440-3600 MHz. Ze strany stávajících operátorů významné existuje riziko „vyšroubování“ cen v	Pro zajištění plnohodnotné konkurenceschopnosti se stávajícími operátory musí nový operátor disponovat rádiovými kmitočty o velikosti alespoň 2x10 MHz v pásmu 700 MHz a alespoň 100 MHz v pásmu 3440-3600 MHz. Jen tak může efektivně soutěžit s existujícími operátory, z nich každý již nyní disponuje rádiovými kmitočty v pásmech 800 a 900 MHz (plně použitelnými pro 5G) v rozsahu 2x20 MHz a výrazně větším objemem nad 1 GHz. Obvyklým účinným stimulem pro zajištění účasti zájemců o nového plnohodnotného operátora bývá v aukcích přímé vyhrazení minimálního balíčku rádiových kmitočtů obsahujícího nutné	Přidat do podmínek vyhrazení kmitočtů v pokrývacím pásmu 700 MHz a v kapacitním pásmu 3440-3600 MHz pro Nového operátora obsahující 2x10 MHz v pásmu 700 MHz a 100 MHz v pásmu 3440-3600 MHz (například pomocí vytvoření nové kategorie C). Pokud by v 1. kole aukce nebyla podána žádná nabídka na rádiové kmitočty v pásmu 700 MHz s opcí kmitočtů v pásmu 3440-3600 MHz, v následném 2. kole aukce by se všichni účastníci aukce mohli ucházet o celkové zbývající rádiové kmitočty.

			pásmu 700 MHz nad komerčně únosnou mez s cílem zabránit vstupu nového hráče na trh.	rádiové kmitočty v pásmech (pod 1 GHz a nad 1 GHz) výhradně pro nové zájemce. Ti tak nemusí čelit riziku, že v aukci získají jen jedno z obou pásem. Anglický Ofcom ve svém vyhlášení aukce rádiových kmitočtů 700 MHz a 3,6-3,8 GHz definuje ⁷ plnohodnotného a konkurenceschopného síťového operátora, jako společnost, která kontroluje velkoobchodní přístup k celonárodní rádiové přístupové síti, přičemž vyvíjí na své konkurenty efektivní tlak ve smyslu poskytování plnohodnotných služeb, konkurenceschopných cen, možnosti volby a inovací. Dále Ofcom uvádí, že věří, že je v nejvyšším zájmu spotřebitelů, aby na trhu existovali alespoň 4 plnohodnotní síťoví operátoři. Vytvoření jednoho nového silného infrastrukturního operátora s adekvátní spektrální výbavou by jednoznačně vedlo k adekvátnímu zvýšení konkurenčního prostředí a tlaku na Současné operátory na snížení cen pro koncové uživatele.	
5.	2.2.2 Závazek národního roamingu	225-235	Společnost CRA nesouhlasí s nabídkou národního	Viz připomínky ke kapitole 8.1	Závazek pouze pro Držitele kmitočtů v pásmu 700 MHz

⁷ https://www.ofcom.org.uk/data/assets/pdf_file/0020/192413/statement-award-700mhz-3.6-3.8ghz-spectrum.pdf (body 4.8 a 4.9)

			roamingu pro Držitele kmitočtů v dříve vydraženém pásmu 3,6-3,8 GHz.		a/nebo Držiteli kmitočtů v pásmu 3440-3600 MHz, kteří zároveň nejsou Stávajícími operátory.
6.	2.2.3 Zvýšený Spektrální limit v pásmu 3440–3800 MHz pro operátory, kteří nejsou Stávajícími operátory	273-278	Společnost CRA souhlasí se zvýšením Spektrálního limitu v pásmu 3440–3800 MHz pro operátory, kteří nejsou Stávajícími operátory	Stávající operátoři již disponují 120-145 MHz spektra nad 2GHz určeného primárně k zajišťování dostatečné kapacity sítě. Nový operátor pravděpodobně bude muset využívat pro tyto účely pouze spektrum z této aukce.	Zachovat stávající úpravu.
7.	3 a) ZÁKLADNÍ PRINCIPY VÝBĚROVÉHO ŘÍZENÍ	477-481	Společnost CRA nesouhlasí se současnou aukcí všech bloků.	Pro zajištění plnohodnotné a konkurenceschopné spektrální výbavy Nového operátora nezbytné, aby tento Nový operátor získal adekvátní kmitočtový příděl jak v pásmu 700 MHz, tak v pásmu 3,4-3,8 GHz. Vzhledem ke skutečnosti, že někteří noví operátoři již vlastní spektrum v pásmu 3,6-3,8 GHz, bylo by nemožné vyhradit například blok o velikosti 100 MHz v pásmu 3,4-3,6 GHz a současně zachovat stávající spektrální limity.	Navrhujeme vydražit nejprve spektrum v pásmu 700 MHz s blokem 2x10 MHz vyhrazeném pro Nového operátora, kde vítěz, který získá tento rezervovaný blok s ním zároveň získá opci na nákup spektra v pásmu 3440-3600 MHz tak, aby doplnil své vlastnictví spektra v pásmu 3,6-3,8 GHz až na celkových 100 MHz. V následném druhém kole aukce by se všichni účastníci aukce mohli ucházet o zbývající spektrum.
8.	6.1 Pásmo 700 MHz	527-530	Společnost CRA nesouhlasí s rozdělením Aukčních bloků bez vyhrazení pásma pro Nového operátora.	Současní operátoři drží každý přibližně 2x42-2x50 MHz (84-100 MHz) v pokrývajících pásmech pod 2 GHz, přičemž každý svou síť obsluhuje přibližně 27-40 % zákazníků. Pro vytvoření plnohodnotného operátora, u	V aukčním bloku A2 vyhradit 2x10 MHz pro Nového operátora a pouze v případě, že by o něj nikdo neprojevil zájem jej vydražit po 2x5 MHz blocích tak, jak je navrženo.

				<p>kterého se očekává dosažení konkurenceschopného podílu obsluhovaných SIM, tak aby mohl na konkurenty vyvinout efektivní tlak ve smyslu poskytování plnohodnotných služeb, je zcela žádoucí vyhradit pro takového operátora minimálně 2x10 MHz v pokrývacím pásmu 700 MHz.</p>	
9.	6.1 Pásmo 700 MHz	531-534	Společnost CRA nesouhlasí se společným spektrálním limitem 2x10MHz	<p>Viz předchozí bod (a detailněji kapitola „1 Připomínky k cílům aukce a předmětu výběrového řízení“ těchto připomínek). Nový operátor by měl mít limit 2x20 MHz, přičemž pro Stávající operátory by byl zachován 1x10 MHz</p>	<p>Spektrální limit pro Stávající operátory zachovat tak, jak je navrženo, ale pro Nového operátora jej upravit na 2x20 MHz v pásmu 700 MHz</p>
10.	6.2 Pásmo 3400-3600 MHz	548-552	Společnost CRA nesouhlasí s rozdělením Aukčních bloků bez vyhrazení pásma pro Nového operátora.	<p>Současní operátoři vlastní již 120-145 MHz v kapacitním spektru nad 2 GHz a až 40 MHz v pásmu 3,7 GHz tato aukce jim umožňuje získat dalších až 60 MHz. Pro vytvoření plnohodnotného infrastrukturního operátora je nezbytné, aby tento měl k dispozici srovnatelný objem kapacitního spektra umožňující konkurovat jak maximální rychlostí, tak kapacitou, a tudíž průměrnou dosažitelnou rychlostí na uživatele, zejména v oblastech s vysokou hustotou obyvatelstva i v případě, že v úvodních letech bude disponovat menším počtem základnových stanic. Dostatečně</p>	<p>Nový operátor by měl mít možnost získat 100 MHz v pásmu 3,4-3,8 GHz. Z toho důvodu navrhujeme implementovat opční možnost pro Nového operátora, který vyhrál v první části aukce rezervovaný blok v pásmu 700 MHz, aby mohl koupit za vyvolávací cenu bloky z pásma 3,4-3,6 GHz tak, aby vlastnil celkem 100 MHz v pásmu 3,4-3,8 GHz.</p>

				široké pásmo mu umožní budovat síť s konkurenceschopnými náklady a parametry. Kmitočtové pásmo 3400-3800 MHz je klíčové pro 5G a v současné době tak naskýtá unikátní příležitost pro vznik plnohodnotného a konkurenceschopného infrastrukturního operátora. Zahraniční pilotní projekty ⁸ ukazují, že pro co nejefektivnější využití bude třeba právě bloků o velikosti 100 MHz a více. Tím dostane Nový operátor konkurenční nástroj, kterým může vytvořit dostatečný tlak na Stávající operátory a výrazně tak zvýšit konkurenční prostředí v České Republice.	
11.	6.3 Cena za udělení práv k využívání rádiových kmitočtů	573-607	Společnost CRA nesouhlasí s návrhem cen bez zohlednění ceny pro Nového operátora.	Nový operátor bude muset vybudovat kompletní novou infrastrukturu, čímž bude značně znevýhodněn proti Stávajícím operátorům, kteří již mají současnou infrastrukturu vybudovanou a z větší části náklady na věže a střechní základnové stanice odepsány. V dokumentu Best practice in	Navrhujeme spolu s rezervací spektra pro Nového operátora zároveň zavést institut závěrečné slevy pro Nového operátora , podobně jako je návrhu podmínek aukce v Portugalsku ⁹ , kdy na bloky vydražené Novými operátory

⁸ https://www.rrt.lt/wp-content/uploads/2018/10/Nokia_5G_Deployment_below_6GHz_White_Paper_EN.pdf, https://www-file.huawei.com/-/media/CORPORATE/PDF/public-policy/public_policy_position_5g_spectrum.pdf (3.1)

⁹ ANACOM - Autoridade Nacional de Comunicações, Portugalsko, Statement of reasons, Regulation of the Auction for the Allocation of Right of Use of Frequencies in the 700 MHz, 900 MHz, 1800 MHz, 2.1 MHz, 2.6 GHz and 3.6 GHz bands, <https://www.anacom.pt/render.jsp?contentId=1508701>

				<p>mobile spectrum licencing zmiňuje GSMA, že příliš vysoká „netržní“ rezervační cena způsobuje menší investice do sítí a vyšší ceny pro koncové spotřebitele. To platí dvojnásob, pro situaci Nového operátora. . Portugalský ANACOM s ohledem na cíle veřejného zájmu, které spočívají v podpoře větší hospodářské soutěže na trhu elektronických komunikací, přispění k zajištění toho, aby uživatelé získali maximální užitek z hlediska výběru, ceny a kvality služeb, podpory účinného a efektivního využívání rádiových kmitočtů, jakož i podpory sociální a územní soudržnosti, považuje ANACOM za nezbytné začlenit do aukce soubor opatření, která umožní dosažení rovnováhy mezi vytvořením podmínek, které by garantovaly vstup nových subjektů na trh a rozvojem existujících služeb. V této souvislosti za účelem vytvoření podmínek pro vznik nových hráčů, jež by měli pozitivní dopad na hospodářskou soutěž a konečné uživatele se ANACOM rozhodl rezervovat kmitočty pro nové účastníky a aplikaci slevy 25% na konečnou cenu kmitočtů získaných novými účastníky³.</p>	<p>je po závěru aukce uplatněna sleva 25%.</p>
--	--	--	--	---	--

				Bylo by tudíž velmi žádoucí replikovat tyto podmínky i v této aukci.	
12.	7.5 Rozvojová kritéria	888-893	Společnost CRA nesouhlasí s povinností pokrýt bílá místa pro Nového operátora	Identifikovaná bílá místa, jsou oblasti, které v současné době nepokrývají Současní operátoři a to většinou z důvodu nerentability pokrytí v takové oblasti. Povinnost pro Nového operátora pokrýt taková místa by zásadně ovlivnila jeho business plán a konkurenceschopnost nabídky a s jistotou měla vliv na ceny pro koncové spotřebitele.	Závazek pokrytí bílých míst by měl být pouze pro Stávající operátory.
13.	7.5 Rozvojová kritéria	888-932	Společnost CRA nesouhlasí s pevnými daty rozvojových kritérií.	Vzhledem k nejistotě ohledně uvolňování a předání kmitočtů by všechny lhůty uvedené v rozvojových kritériích neměly být uvedeny jako přesná data, ale v pevné lhůtě stanovené od nabytí právní moci přidělu kmitočtů.	Navrhujeme, aby všechny lhůty uvedené v rozvojových kritériích byly uvedeny v pevných lhůtách od nabytí právní moci přidělu kmitočtů.
14.	7.5.1.f) Pásmo 700 MHz	924-927	Společnost CRA považuje toto rozvojové kritérium jako zbytečně měkké.	Vzhledem k lepším fyzickým vlastnostem propagace spektra 700 MHz není důvod mít nižší ambice pokrytí území, než v současné době zajišťuje 800 MHz LTE	Zvýšit závazek na pokrytí území pásmem 700 MHz na 75%
15.	7.5.1.g) Pásmo 700 MHz	928-932	Společnost CRA považuje toto rozvojové kritérium jako zbytečně měkké.	Vzhledem k lepším fyzickým vlastnostem propagace spektra 700 MHz není důvod mít nižší ambice pokrytí území, než v současné době zajišťuje 800 MHz LTE	Zvýšit závazek na pokrytí území pásmem 700 MHz na 95%

16.	8.1 Závazek národního roamingu (700 MHz)	1129-1134	Společnost CRA nesouhlasí se závazkem nabídky národního roamingu pro Držitele kmitočtů v dříve vydraženém pásmu 3,6-3,8 GHz.	Navrhovaný národní roaming pro držitele pásma 700 MHz ve prospěch operátorů, kteří získali pásmo 3,6 - 3,8 GHz v předcházející aukci je diskriminační, představuje nepřímou státní podporu a dodatečně zpochybňuje soulad aukce v pásmu 3,7 GHz s požadavky autorizační směrnice č. 2002/20/ES (tj. souladu se zásadami nediskriminace, objektivit, transparentnosti a proporcionality). Dodatečně přidělený národní roaming představuje retroaktivní opatření, kterým Česká republika zásadním způsobem rozšiřuje rozsah i hospodářskou hodnotu v minulosti vysoutěžených práv k využívání rádiových kmitočtů pro zajištění sítí elektronických komunikací v kmitočtovém pásmu 3,6 – 3,8 GHz. Podrobnější odůvodnění - viz bod 4.2 výše.	Závazek pouze pro Držitele kmitočtů držitelé přidělů z tohoto výběrového řízení, kteří nejsou zároveň Stávajícími operátory.
17.	8.1 Závazek národního roamingu (700 MHz)	1146-1150	Společnost CRA nesouhlasí s časovým omezením závazku národního roamingu.	Náklady na výstavbu sítě jsou typicky 50 % pro prvních 80 % a poté 50 % pro pokrytí na 95 % populace. Jednotkové náklady pokrytí nad 95 % poté prudce rostou. Zároveň spolu stoupajícím pokrytím rychle klesá profitabilita základnových stanic. Současní operátoři již pokrývají až 99.6 % populace. Lze očekávat, že pro	Trvání závazku národního roamingu sjednotit s datem, do kdy je udělen přiděl 700 MHz.

				Nového operátora nebude rentabilní snažit se dosáhnout stejného pokrytí a proto, pokud má nabízet konkurenceschopné pokrytí a ceny bude nuce využívat národní roaming pro obsluhu posledních x % populace po celou dobu platnosti přidělu rádiových kmitočtů. Odstranění povinnosti národního roamingu je typicky nástrojem, pro zajištění, že nový držitel rádiových přidělu je motivován k jejich maximálnímu efektivnímu využití. Jsme ale toho názoru, že toto již dostatečně garantují rozvojová kritéria.	
18.	8.1 Závazek národního roamingu (700 MHz)	1230-1231	Společnost CRA žádá o výslovné uvedení, že se v případě blíže nspecifikovaných jednorázových nákladů musí jednat pouze o přiměřené náklady.	Paušální závazek krytí jakýchkoliv nákladů za zřízení služby dává Stávajícím operátorům možnost účtovat nepřiměřené a zbytečné náklady a nenutí je provést toto zřízení co nejefektivněji.	Upravit znění následujícím způsobem: Nad rámec jednotkových cen je Stávající operátor za služby zahrnuté v závazku národního roamingu oprávněn účtovat i přiměřené jednorázové náklady za zřízení služby odpovídající skutečně vynaloženým nákladům.
19.	8.1 Závazek národního roamingu (700 MHz)	1176-1249	CRA souhlasí s metodikou výpočtu regulované ceny národního roamingu.	Je nezbytné, aby zejména v počátku byl jednoznačný tlak na stanovení férové ceny roamingu tak, aby nemohlo docházet k margin squeeze. Jsme názoru, že metodika, tak jak je popsána v návrhu podmínek toto rámcově	Souhlasíme s metodikou výpočtu regulované ceny národního roamingu metodou uvedenou v návrhu a navrhuje ji tak zachovat, s podmínkou dílčího doplnění v tom smyslu, aby u cen,

				<p>splňuje. Navrhovali bychom však doplnění metodiky v tom smyslu, že v případě sporu má Nový operátor možnost revize metodiky a cen uvedených Stávajícím operátorem a předložit aktuální ceny a mezinárodní benchmarky pro určení nákladových vstupů, které by z hlediska Stávajícího operátora poskytujícího národní roaming mohly být obchodním tajemstvím.</p>	<p>kteří mohou být součástí obchodního tajemství, bylo možné použít nákladových vstupů vzešlých z mezinárodních benchmarků.</p>
20.	8.1 Závazek národního roamingu (700 MHz)	1250-1258	<p>V souladu se zásadou otevřenosti, společnost CRA žádá o výslovné uvedení, že Stávající operátor nesmí vyžadovat exkluzivitu v jednání.</p>	<p>Podmínky aukce zavazují k předložení závazný úplný návrh smlouvy o národním roamingu oprávněnému zájemci o národní roaming. Tento zájemce by však měl být schopen jednat se všemi držiteli přidělu v pásmu 700 MHz, pokud jich bude více, za účelem zvýšení vyjednávacích schopností.</p>	<p>Držitel přidělu v pásmu 700 MHz, který je zároveň Stávajícím operátorem, se v rámci závazku národního roamingu zaváže neprodleně po obdržení žádosti o předložení návrhu smlouvy zahájit a dále vést v dobré víře jednání směřující k uzavření smlouvy o národním roamingu s každým oprávněným zájemcem o národní roaming, bez ohledu na to, zda tento jedná již s jiným Držitelem, či bez ohledu na to, zda tento oprávněný zájemce o národní roaming již splnil podmínku...</p>